

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER
EDIȚIA 2021-2022 / ETAPA NAȚIONALĂ – 16 mai 2022
COMPER – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

CLASA a V-a

Numele:
 Prenumele:
 Școala: / Clasa:
 Codul C.I.C. (codul de identificare Comper) al elevului:
 Codul C.I.C. (codul de identificare Comper) al profesorului mentor:

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute.

Citește cu atenție textele pentru a putea rezolva cerințele legate de acestea, apoi bifează în grilă răspunsurile corecte.

A. *Încă de la momentul înregistrării nașterii, copilului i se garantează dreptul la un nume, la o naționalitate, care constituie părți ale identității sale. Aceste date sunt înregistrate de către autoritățile statului. Pe măsura trecerii timpului, fiecăruia dintre noi i se adaugă noi elemente de identitate personală.*

Cunoașterea identității personale depinde, în copilărie, de persoanele din jurul nostru, în special de părinți. Aceștia iau primele decizii privitoare la conturarea identității nou-născuților.

Identitatea unei persoane reunește date individuale (cod numeric personal, grupă sanguină, nume și prenume, naționalitate, gen etc.), imaginea de sine (ceea ce credem despre trăsăturile noastre fizice și morale), stima de sine (respectul pe care îl avem față de noi înșine) și felul în care ne comportăm în anumite situații. [...]

Fiecare persoană face parte, pe parcursul vieții, din unul sau mai multe grupuri în cadrul cărora îndeplinește unul sau mai multe roluri. La școală, în sala de clasă, putem avea roluri diferite în funcție de responsabilitățile stabilite împreună cu dirigintele clasei și colegii noștri. Acestea constituie elemente care ne conturează identitatea.

(Andreea Ciocâlțu, Robert Florea, Cristina Gunea, Mădălina Radu, Aurelia Stănculescu, Educație socială, manual pentru clasa a V-a)

B. *Luana era în linii mari un copil ca oricare altul. Numai că imediat după împlinirea vârstei de 6 ani, odată cu înscrierea la clasa pregătitoare, ambițioasă fiind din fire, Luana a vrut să știe mai multe decât toți viitorii colegi, astfel încât să ia doar FB-uri sau fețe zâmbitoare pe caiete, așa cum văzuse la sora ei mai mare. Voia ca părinții și bunicii să fie mândri de ea. Știa deja să citească, ceea ce era un avantaj față de ceilalți. S-a gândit mai întâi să învețe în avans capitalele lumii sau tabla înmulțirii, dar pe măsură ce le memora și-a dat seama că nu o să impresioneze multă lume, căci nu se face nici geografie, nici matematică avansată la clasa pregătitoare. Voia să fie specială încă din primele zile de școală. Să fie remarcată. Să fie cu un pas înaintea viitorilor ei colegi. Să fie vedeta clasei încă din primele zile.*

S-a tot frământat Luana până când a decis că cel mai indicat lucru ar fi ca peste vară să afle răspunsuri clare la câteva întrebări complicate. S-a gândit că asta, pe de-o parte, o va ajuta să înțeleagă mai repede lumea în care trăiește și, pe de altă parte, cu siguranță o va propulsa în centrul atenției printre copiii de vârsta ei.

Ca urmare, toată vacanța de dinainte de a începe cariera de elevă a umblat în lung și-n lat după răspunsuri clare, pe înțelesul ei, la câteva probleme importante. A început să întrebe în dreapta și-n stânga despre diverse lucruri care o frământau. Își întreba de regulă părinții, bunica dinspre mama sau unchiul dinspre tata. Uneori apela și la Cara, bichonul ei foarte deștept. Alteori nu întreba cu voce tare, ci lăsa adierea vântului să-i mângâie fața sau stropii de ploaie să i se strecoare în pantofi încercând să înțeleagă ce îi spune natura pe limba ei.*

(Laura Grünberg, *Bătut câmpii*)

* bichon: câine de talie mică, cu părul lung, cu botul subțire, nasul negru și craniul plat.

C. *Numele meu e Chase Cooper și am unsprezece ani.*

Sunt genul de puști căruia îi plac benzile desenate și care se uită cu taică-său la filme horror vechi. Dacă m-ai vedea mergând pe stradă, ai face tot posibilul să nu intri în mine, dar asta numai pentru că sunt cam sfrijit. Văd o groază de articole pe net despre cum să pierzi kilograme și să scapi de grăsimea în plus și rămân mască, fiindcă eu nu pot să mă îngraș nici dacă mă bați. Am început să fac exerciții cu tata când vine acasă de la muncă, dar e prea greu să țin pasul cu el.*

Vă spun toate astea ca să înțelegeți că, dacă m-ați vedea, nici nu v-ar trece prin minte că sunt un ninja periculos.

Nu sunt cel mai simpatizat tip din școală, cu siguranță. N-am avut niciodată o prietenă și n-am făcut niciun sport în afara orei de sport. De fapt, mint – într-a treia am făcut parte din echipa de fotbal, dar după ce m-am ales cu o apărătoare de tibie în figură și cu nasul spart, am renunțat.

Deci sunt sfrijit și șters. Ce-aș mai putea să adaug la aceste două trăsături ca să obțin o viață de-a dreptul jalnică? Începutul școlii. Dar nu oricum! E de un milion de ori mai rău, pentru că sunt și puștiul cel nou în școala cu pricina.

Părinții mei au hotărât să se mute în partea opusă a orașului în timpul verii, ca să stăm într-o casă ceva mai mare. Adică pe bune? Cât de egoiști pot să fie? E o casă mai mare, dar pentru mine e curată moarte socială! Un alt cartier înseamnă o turmă întreagă de colegi noi, pe care nu-i cunosc.

De fapt, nici asta nu e cu totul adevărat. O știu pe Zoe. E de o seamă cu mine, dar nu prea se pune, fiindcă e vară-mea.

(Marcus Emerson, *Jurnalul unui ninja dintr-a șasea*)

* sfrijit: slab, pipernicit, slăbănog.

STANDARD

- 1.** După cum reiese din textul A, un aspect care se referă la stima de sine a unei persoane este:
 - a. numele;
 - b. naționalitatea;
 - c. genul;
 - d. respectul față de sine.

- 2.** Așa cum rezultă din textul A, un element care conturează identitatea unui copil în afara familiei este:
 - a. relația cu părinții;
 - b. felul în care se comportă acasă;
 - c. rolul și responsabilitățile pe care le are la școală;
 - d. participarea la activități familiale.

- 3.** Conform informațiilor din textul **B**, Luana dorește să știe mai multe decât:
- părinții săi;
 - bunica dinspre mamă;
 - unchiul dinspre tată;
 - viitorii colegi de clasă.
- 4.** Chase, personajul din textul **C**, renunță la fotbal deoarece:
- se mută în alt cartier;
 - nu-și cunoaște colegii;
 - a avut un accident, în timpul practicării acestui sport;
 - este un adevărat ninja.
- 5.** Părinții lui Chase, personajul din textul **C**, se mută în alt cartier:
- pentru a locui într-o casă mai spațioasă;
 - pentru ca băiatul să învețe la o școală mai bună;
 - pentru a fi mai aproape de rude;
 - pentru ca băiatul să ajungă mai ușor de la școală până acasă.
- 6.** Apar numai cuvinte din câmpul lexical al familiei în varianta de răspuns:
- copil, diriginte, părinți, unchi;
 - mama, bunica, unchi, soră;
 - colegi, părinți, vară, soră;
 - diriginte, mama, tata, unchi.
- 7.** Seria care conține numai verbe la modul indicativ, timpul prezent apare în varianta de răspuns:
- credem, putem, lăsam, sunt;
 - avem, îndeplinește, a vrut, știa;
 - constituie, credem, depinde, iau;
 - conturează, era, reunește, știa.
- 8.** Verbele subliniate în secvența: *Stia deja să citească, ceea ce era un avantaj față de ceilalți.* sunt trecute la modul indicativ, timpul mai-mult-ca-perfect, păstrând persoana și numărul în varianta de răspuns:
- Știu deja să citească, ceea ce fusese un avantaj față de ceilalți.*
 - Știuse deja să citească, ceea ce fusese un avantaj față de ceilalți.*
 - Știuse deja să citească, ceea ce a fost un avantaj față de ceilalți.*
 - Știise deja să citească, ceea ce fusese un avantaj față de ceilalți.*
- 9.** Timpul, persoana și numărul verbelor subliniate în secvența: *Luana a vrut (1) să știe mai multe decât toți viitorii colegi, astfel încât să ia doar FB-uri sau fețe zâmbitoare pe caiete, așa cum văzuse (2) la sora ei mai mare.* sunt corect indicate în varianta de răspuns:
- timp perfect compus, persoana a III-a, numărul singular (1); timpul mai-mult-ca-perfect, persoana a III-a, numărul singular (2);
 - timp perfect compus, persoana a III-a, numărul singular (1); timpul perfect simplu, persoana a III-a, numărul singular (2);
 - timp perfect simplu, persoana a III-a, numărul singular (1); timpul perfect simplu, persoana a III-a, numărul singular (2);

- d. timp perfect simplu, persoana a III-a, numărul singular (1); timpul mai-mult-ca-perfect, persoana a III-a, numărul singular (2).
- 10.** Numărul substantivelor de genul feminin din secvența: *Părinții mei au hotărât să se mute în partea opusă a orașului în timpul verii, ca să stăm într-o casă ceva mai mare.* este:
- doi;
 - trei;
 - patru;
 - cinci.
- 11.** În secvența: *Încă de la momentul înregistrării nașterii, copilului i se garantează dreptul la un nume, la o naționalitate, care constituie părți ale identității sale.* sunt articulate cu articol hotărât substantivele:
- momentul, înregistrării, nașterii, copilului, dreptul, identității;
 - momentul, copilului, dreptul, o naționalitate, identității;
 - înregistrării, nașterii, copilului, dreptul, naționalitate, părți;
 - momentul, înregistrării, copilului, dreptul, o naționalitate, părți.
- 12.** Substantivele subliniate în secvența: *Ca urmare, toată vacanța (1) de dinainte de a începe cariera (2) de elevă (3) a umblat în lung și-n lat după răspunsuri (4) clare, pe înțelesul ei, la câteva probleme importante.* sunt:
- articulat cu articol nehotărât (1), articulat cu articol hotărât (2), nearticulat (3), nearticulat (4);
 - articulat cu articol hotărât (1), articulat cu articol hotărât (2), nearticulat (3), articulat cu articol hotărât (4);
 - articulat cu articol hotărât (1), articulat cu articol nehotărât (2), nearticulat (3), nearticulat (4);
 - articulat cu articol hotărât (1), articulat cu articol hotărât (2), nearticulat (3), nearticulat (4).
- 13.** În secvența: *La școală, în sala de clasă, putem avea roluri diferite în funcție de responsabilitățile stabilite împreună cu dirigintele clasei și colegii noștri. Acestea constituie elemente care ne conturează identitatea.,* apar la singular*:
- patru substantive;
 - cinci substantive;
 - șase substantive;
 - șapte substantive.
- * Vor fi luate în calcul toate substantivele care apar la singular în secvența dată, chiar dacă se repetă.
- 14.** Apare o structură în care sunt menționate sentimente/emoții în varianta de răspuns:
- [...] *putem avea roluri diferite în funcție de responsabilitățile stabilite împreună cu dirigintele clasei și colegii noștri.*
 - Voia ca părinții și bunicii să fie mândri de ea.*
 - S-a gândit că asta, pe de-o parte, o va ajuta să înțeleagă mai repede lumea în care trăiește...*
 - Deci sunt sfrijit și șters.*
- 15.** O idee principală care se poate desprinde din textul C este:
- Chase Cooper va învăța la o școală nouă, după mutarea în alt cartier.
 - Chase a avut un accident la fotbal.
 - Băiatul este slăbuț.
 - Verișoara lui Chase se numește Zoe.

- 16.** O acțiune pe care o face Luana, personajul din textul **B**, care arată că nu este, de fapt, *un copil ca oricare altul*, este:
- învăță tabla înmulțirii;
 - învăță să citească înainte de a merge la școală;
 - află răspunsuri clare la întrebări importante;
 - scrie corect.

EXCELENȚĂ

- 17.** Un aspect comun la care se referă textele **A**, **B** și **C** se referă la:
- identitatea unei persoane;
 - relația dintre membrii familiei;
 - rolurile copiilor în cadrul școlii;
 - modalitatea de a face față unor provocări.
- 18.** Elementele referitoare la identitatea personală care apar în cazul personajelor din textele **B** și **C** sunt:
- naționalitatea, grupa sanguină;
 - numele, vârsta;
 - naționalitatea, rolul în cadrul grupului la școală;
 - stima de sine, codul numeric personal.